T004 A HÀM IV 187-Kinh Thuyết Trí-Phẩm Song

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

187. KINH THUYEÁT TRÍ1

Toâi nghe nhö vaày: Moät thôøi Ñöùc Phaät du hoùa taïi nöôùc Xaù-veä, trong röøng Thaéng laâm, vöôøn Caáp coâ ñoäc. Baáy giôø Ñöùc Theá Toân noùi vôùi caùc Tyø-kheo raèng: “Neáu caùc Tyø-kheo naøo ñeán tröôùc caùc ngöôi noùi leân trí maø mình ñaõ chöùng ñaéc, bieát moät caùch nhö thaät raèng ‘Söï sanh ñaõ heát, phaïm haïnh ñaõ vöõng, ñieàu caàn laøm ñaõ laøm xong, khoâng coøn taùi sanh nöõa’. Caùc ngöôi nghe roài neân khen laø ñuùng vaø hoan hyû phuïng haønh2. “Sau khi ñaõ khen vò aáy laø ñuùng vaø hoan hyû phuïng haønh roài, caùc ngöôi neân hoûi Tyø- kheo aáy nhö vaày, ‘Naøy Hieàn giaû, Theá Toân ñaõ noùi naêm thuû uaån3, thoï4, töôûng, haønh vaø thöùc. Naøy Hieàn giaû, laøm sao bieát, laøm sao thaáy naêm thuû uaån naøy ñeå ñöôïc bieát laø khoâng coøn chaáp thuû, maø döùt saïch caùc laäu, taâm giaûi thoaùt5?’ “Tyø-kheo ñaõ döùt saïch caùc laäu vaø bieát ñöôïc raèng phaïm haïnh ñaõ vöõng aáy neân nhö phaùp maø ñaùp laïi nhö vaày, ‘Naøy chö Hieàn, saéc thuû uaån laø khoâng hieäu quaû6, laø khoâng hö, khoâng ñaùng ham muoán, khoâng baèng höõu, cuõng khoâng theå döïa, laø phaùp bieán dòch. Toâi bieát nhö vaäy. Neáu ñoái vôùi saéc thuû uaån maø coù tham duïc, coù oâ nhieãm, coù ñaém tröôùc, coù troùi buoäc; söï ñaém tröôùc, söï troùi buoäc, söï sai söû naøy maø bò taän tröø, ly duïc, dieät, tòch tónh, do ñoù bieát laø khoâng coøn chaáp thuû, döùt saïch caùc laäu, taâm giaûi thoaùt. Cuõng nhö vaäy, thoï, töôûng, haønh, thöùc thuû uaån laø khoâng hieäu quaû, laø khoâng hö, laø khoâng ñaùng ham muoán, khoâng baèng höõu, cuõng khoâng theå döïa, laø phaùp bieán dòch. Toâi bieát nhö vaäy. Neáu ñoái vôùi thöùc thuû uaån maø coù tham duïc, coù oâ nhieãm, coù ñaém tröôùc, coù troùi buoäc; söï ñaém tröôùc, söï troùi buoäc, söï sai söû naøy maø taän tröø, ly duïc, dieät, tòch tónh, do ñoù bieát laø khoâng coøn chaáp thuû, döùt saïch caùc laäu, taâm giaûi thoaùt. Naøy chö Hieàn, ñoái vôùi naêm thuû uaån, toâi bieát nhö vaäy, thaáy nhö vaäy, ñöôïc roõ bieát laø khoâng coøn chaáp thuû, döùt saïch caùc laäu, taâm ñöôïc giaûi thoaùt’. “Tyø-kheo ñaõ döùt saïch caùc laäu vaø bieát ñöôïc raèng phaïm haïnh ñaõ vöõng aáy neân nhö phaùp maø ñaùp laïi nhö vaäy. Vaø caùc ngöôi sau khi nghe roài neân khen laø ñuùng vaø hoan hyû phuïng haønh. “Khi ñaõ khen laø ñuùng vaø hoan hyû phuïng haønh roài, laïi hoûi Tyø-kheo aáy nhö vaày, ‘Naøy Hieàn giaû, Theá Toân ñaõ noùi boán loaïi thöùc aên7, chuùng sanh nhôø ñoù maø ñöôïc toàn taïi vaø ñöôïc

1 %DÝQ+DÛQTX\HÇQ 7ØÖQJÓØÖQJPaøli0112 Chabbisodhana-suttaö.
2 %DÝQPaøli n’eva abhinanditabbaö nappatikkositabbaöNKRÄQJKRDQK\ÝFX×QJNKRÄQJSKDÝQÓRÃL 3 +DÛQ WKDÑQKDÃP 4 1JX\HÄQ+DÛQ JLDÛF 5 /DÆXWDÆQWDÄPJLDÝLWKRDÛWPaøli anupaødaøya aøsavehi cittaö vimuttaö,VDXNKLNKRÄQJFKDÃSWKXÝ GRYRÄODÆXPDÚWDÄPÓØÖÑFJLDÝLWKRDÛW 6 9RÄTXDÝPaøli abalaNKRÄQJFRÛWKHÃOØÑF+ÎQKQKØWKH

REDÝQ+DÛQaphalaWKD\YÎabala 7 7ØÛ WKØÑF ÓRDÚQ WKØÑF
WKRÄ WHÃ FDÛQK ODÑF \Û QLHÆP WKØÛF
7KØÛFDÌQYRQDËPWØÛFYDÆWF
KDÃWWKØÛFDÌQGR[XÛFFKDÑPWKØÛFDÌQGR\Û QLHÆPYDÚ
WKØÛFDÌQGRWKØÛF
%DÝQPaøliNKRÄQJÓHÂFDÆS7KDPNKDÝR6,,SS
0,S cattaøro aøhaøraø... kabaliökaøro aøhaøro

tröôûng döôõng. Nhöõng gì laø boán? Moät laø ñoaøn thöïc hoaëc thoâ hoaëc teá. Hai laø xuùc thöïc. Ba laø yù nieäm thöïc. Boán laø thöùc thöïc. “‘Naøy Hieàn giaû, laøm sao bieát, laøm sao thaáy ñöôïc boán loaïi thöïc naøy ñeå roõ bieát laø khoâng coøn chaáp thuû, ñaõ döùt saïch caùc laäu, taâm giaûi thoaùt?’ “Tyø-kheo ñaõ döùt saïch caùc laäu vaø bieát ñöôïc phaïm haïnh ñaõ vöõng aáy neân nhö phaùp maø ñaùp nhö vaày, ‘Naøy chö Hieàn, ñoái vôùi ñoaøn thöïc, yù toâi khoâng coi troïng, khoâng coi reû, khoâng ñam meâ, khoâng raøng buoäc, khoâng nhieãm, khoâng ñaém, ñöôïc giaûi thoaùt, giaûi thoaùt moät caùch roát raùo, taâm khoâng coøn ñieân ñaûo; bieát moät caùch nhö thaät raèng ‘Söï sanh ñaõ heát, phaïm haïnh ñaõ vöõng, ñieàu caàn laøm ñaõ laøm xong, khoâng coøn taùi sanh nöõa’. Cuõng nhö vaäy, ñoái vôùi xuùc thöïc, yù nieäm thöïc vaø thöùc thöïc, yù toâi khoâng coi troïng, khoâng coi reû, khoâng ñam meâ, khoâng raøng buoäc, khoâng nhieãm, khoâng ñaém, ñöôïc giaûi thoaùt, giaûi thoaùt moät caùch roát raùo, taâm khoâng coøn ñieân ñaûo; bieát moät caùch nhö thaät raèng ‘Söï sanh ñaõ heát, phaïm haïnh ñaõ vöõng, ñieàu caàn laøm ñaõ laøm xong, khoâng coøn taùi sanh nöõa’. Naøy chö Hieàn, toâi bieát nhö vaäy, toâi thaáy nhö vaäy ñoái vôùi boán loaïi thöïc naøy, roõ bieát khoâng coøn chaáp thuû, döùt saïch caùc laäu, taâm giaûi thoaùt’. “Tyø-kheo ñaõ döùt saïch caùc laäu, bieát mình phaïm haïnh ñaõ vöõng neân nhö phaùp maø ñaùp nhö vaäy. Caùc ngöôi nghe roài neân khen laø ñuùng vaø hoan hyû phuïng haønh. “Sau khi khen laø ñuùng vaø hoan hyû phuïng haønh roài, laïi hoûi Tyø-kheo aáy nhö vaày, ‘Naøy Hieàn giaû, Ñöùc Theá Toân ñaõ noùi boán loaïi tuyeân thuyeát8. Nhöõng gì laø boán? Moät laø thaáy thì noùi laø thaáy. Hai laø nghe thì noùi laø nghe. Ba laø hay thì noùi laø hay. Boán laø bieát thì noùi laø bieát.’ “‘Naøy Hieàn giaû, laøm sao bieát, laøm sao thaáy boán loaïi tuyeân thuyeát naøy ñeå roõ ñöôïc mình khoâng coøn chaáp thuû, ñaõ döùt saïch caùc laäu, taâm ñöôïc giaûi thoaùt?’ “Tyø-kheo caùc laäu ñaõ döùt saïch, bieát ñöôïc mình phaïm haïnh ñaõ vöõng, neân nhö phaùp maø ñaùp nhö vaày, ‘Naøy chö Hieàn, ñoái vôùi söï thaáy noùi thaáy, toâi khoâng coi troïng, khoâng coi reû, khoâng ñam meâ, khoâng raøng buoäc, khoâng nhieãm, khoâng ñaém, ñöôïc giaûi thoaùt, giaûi thoaùt moät caùch roát raùo, taâm khoâng coøn ñieân ñaûo; bieát moät caùch nhö thaät raèng ‘Söï sanh ñaõ heát, phaïm haïnh ñaõ vöõng, ñieàu caàn laøm ñaõ laøm xong, khoâng coøn taùi sanh nöõa’. Naøy chö Hieàn, toâi bieát nhö vaäy, thaáy nhö vaäy ñoái vôùi boán loaïi tuyeân thuyeát naøy, toâi bieát roõ mình ñaõ döùt saïch caùc laäu, khoâng coøn chaáp thuû, taâm ñöôïc giaûi thoaùt’. Tyø-kheo ñaõ döùt saïch caùc laäu, töï bieát phaïm haïnh ñaõ vöõng aáy neân nhö phaùp maø ñaùp nhö vaäy. Caùc ngöôi sau khi nghe roài neân khen laø ñuùng vaø hoan hyû phuïng haønh. “Sau khi khen laø ñuùng

vaø hoan hyû phuïng haønh roài, laïi hoûi Tyø-kheo aáy nhö vaày, ‘Naøy Hieàn giaû,Theá Toân ñaõ noùi phaùp saùu noäi xöù9, maét, tai, muõi, löôõi, thaân vaø yù xöù. Naøy Hieàn giaû, laøm sao bieát, laøm sao thaáy ñöôïc saùu noäi xöù naøy ñeå bieát roõ laø ñaõ döùt saïch caùc laäu, khoâng coøn chaáp thuû, taâm ñöôïc giaûi thoaùt?’ “Tyø-kheo ñaõ döùt saïch caùc laäu, töï bieát phaïm haïnh ñaõ vöõng aáy neân nhö phaùp maø ñaùp

oôaøriko vaø sukhume vaø, phasso dutiyo, manosaócetanaø tatiyaø, vióóaøòaö catutthaö. 8 7ØÛWKX\HÃW NLHÃQYDÌQWKØÛF JLDÛF WULPaøli cattaro vohaøraø... diææhe diææhavaøditaø, sute sutavaøditaø, mute mutavaøditaø, vióóaøte vióóaøtavaøditaø,ERÃQQJRÄQWKX\HÃW ÓRÃLYÖÛLFDÛLÓØÖÑFWKDÃ\WKÎQRÛLODÚ FDÛLÓØÖÑFWKDÃ\ FDÛLÓØÖÑFQJKHQRÛLODÚ FDÛLÓØÖÑFQJKHFDÛLÓØÖÑFFDÝPQRÛLODÚ FDÛLÓØÖÑFFDÝPFDÛLÓØÖÑFQKDÆQWKØÛFQRÛLODÚ FDÛL ÓØÖÑFQKDÆQWKØÛF 9 +DÛQ QRÆLOXÑF[ØÛ

nhö vaày, ‘Naøy chö Hieàn, ñoái vôùi maét vaø thöùc con maét, phaùp ñöôïc bieát bôûi thöùc con maét, toâi ñeàu bieát. Sau khi bieát hai phaùp, naøy chö Hieàn, neáu ñoái vôùi maét vaø thöùc con maét, phaùp ñöôïc bieát bôûi thöùc con maét maø aùi laïc ñaõ döùt saïch; do döùt saïch, ly duïc, dieät, tòch tónh maø toâi bieát laø ñaõ döùt saïch caùc laäu, khoâng coøn chaáp thuû, taâm ñöôïc giaûi thoaùt. Cuõng nhö vaäy, ñoái vôùi tai, muõi, löôõi, thaân, yù vaø yù thöùc, phaùp bieát bôûi yù thöùc, toâi ñeàu bieát. Sau khi bieát hai phaùp, naøy chö Hieàn, neáu ñoái vôùi yù vaø yù thöùc, phaùp ñöôïc bieát bôûi yù thöùc, maø aùi laïc ñaõ döùt saïch; do döùt saïch, ly duïc, dieät, tòch tónh maø ñaõ bieát laø ñaõ döùt saïch caùc laäu, khoâng coøn chaáp thuû, taâm ñöôïc giaûi thoaùt. Naøy chö Hieàn, toâi bieát nhö vaäy, thaáy nhö vaäy, ñoái vôùi noäi luïc xöù ñöôïc bieát laø ñaõ döùt saïch caùc laäu, khoâng coøn chaáp thuû, taâm ñöôïc giaûi thoaùt’. Tyø-kheo ñaõ döùt saïch caùc laäu vaø bieát mình phaïm haïnh ñaõ vöõng aáy neân nhö phaùp maø ñaùp nhö vaäy. Caùc ngöôi sau khi nghe roài neân khen laø ñuùng vaø hoan hyû phuïng haønh. “Sau khi khen laø ñuùng vaø hoan hyû phuïng haønh roài neân hoûi vò Tyø-kheo aáy nhö vaày, ‘Naøy Hieàn giaû, Theá Toân noùi saùu giôùi, laø: ñòa giôùi, thuûy giôùi, hoûa giôùi, phong giôùi, khoâng giôùi vaø thöùc giôùi. Naøy Hieàn giaû, laøm sao bieát, laøm sao thaáy saùu giôùi naøy ñeå roõ bieát mình ñaõ döùt saïch caùc laäu, khoâng coøn chaáp thuû, taâm ñöôïc giaûi thoaùt?’ “Tyø-kheo ñaõ döùt saïch phieàn naõo, bieát ñöôïc mình phaïm haïnh ñaõ vöõng, neân nhö phaùp maø ñaùp nhö vaày, ‘Naøy chö Hieàn, toâi khoâng thaáy raèng ñòa giôùi laø sôû thuoäc cuûa toâi. Toâi khoâng phaûi laø sôû thuoäc cuûa ñòa giôùi. Ñòa giôùi chaúng phaûi laø thaàn ngaõ. Nhöng ba thuû10 nöông ñòa giôùi maø truï vaø caùc keát söû11 döïa vaøo ñoù maø sanh. Chuùng bò dieät saïch, ly duïc, dieät, tòch tónh, do ñoù maø bieát laø ñaõ döùt saïch caùc laäu, khoâng coøn chaáp thuû, taâm ñöôïc giaûi thoaùt. Cuõng nhö vaäy, thuûy, hoûa, phong, khoâng vaø thöùc giôùi chaúng phaûi sôû thuoäc cuûa toâi. Toâi khoâng phaûi sôû thuoäc cuûa thöùc giôùi.

Thöùc giôùi chaúng phaûi laø thaàn ngaõ. Nhöng ba thuû nöông ñòa giôùi maø truï vaø caùc keát söû döïa vaøo ñoù maø sanh. Chuùng bò dieät saïch, ly duïc, dieät, tòch tónh, do ñoù maø bieát laø ñaõ döùt saïch caùc laäu, khoâng coøn chaáp thuû, taâm ñöôïc giaûi thoaùt. Naøy chö Hieàn, toâi bieát nhö vaäy, thaáy nhö vaäy ñoái vôùi saùu giôùi aáy, roõ bieát mình ñaõ döùt saïch caùc laäu, khoâng coøn chaáp thuû, taâm ñöôïc giaûi thoaùt'. Tyø-kheo ñaõ döùt saïch caùc laäu vaø bieát mình phaïm haïnh ñaõ vöõng aáy neân nhö phaùp maø ñaùp nhö vaäy. Caùc ngöôi sau khi nghe roài neân khen ngôïi laø ñuùng vaø hoan hyû phuïng haønh. "Sau khi khen ngôïi laø ñuùng vaø hoan hyû roài neân hoûi vò Tyø-kheo aáy nhö vaày, 'Naøy Hieàn giaû, laøm sao bieát, laøm sao thaáy beân trong thaân cuøng vôùi thöùc naøy12 vaø taát caû caùc töôùng beân ngoaøi, ngaõ, ngaõ taùc vaø keát söû maïn, thaûy ñeàu ñöôïc ñoaïn tri13, nhoå tuyeät coäi goác cuûa chuùng, khoâng coøn taùi sanh nöõa?' Tyø-kheo ñaõ döùt saïch caùc laäu vaø bieát mình phaïm haïnh ñaõ vöõng aáy neân nhö phaùp maø ñaùp nhö vaày, 'Naøy chö Hieàn, thuôû xöa, khi toâi chöa xuaát gia hoïc ñaïo ñaõ nhaøm tôûm söï sanh, giaø, beänh, cheát, khoùc than, khoán khoå, saàu muoän, bi ai; toâi muoán ñoaïn tröø khoái khoå ñau to lôùn naøy. Naøy chö Hieàn! Sau khi ñaõ nhaøm tôûm gheâ sôï, toâi quaùn

10 7DPWKRÑEDEDÝQ7RÃQJ1JX\HÄQ0LQKFKHÛSODÚuKDL WKRÑvÖÝÓDÄ\WKRÑÓØÖÑFKLHÇXODÚWKXÝKD\FKDÃSWKXÝ YDÚFRÛKDL duïc thuûkieán thuû+D\EDWKXÝWKHÄPngaõ ngöõ thuû 11 7URQJÓHÇEDÝQ thöùc söû7RÃQJ1JX\HÄQ0LQK chö söûSöû,WURQJEDÝQPaøli anusaya tuøy mieân 12 7KDÄQFRÑQJKØ×XWKØÛFKD\höõu thöùc thaânWKDÄQW RÂQWDÑLFXÚQJYÖÛLWKØÛFKD\ODÚVÖÝ\FKRWKØÛFKRDÑW ÓRÆQJPaøli savióóaøòaka kaøya 13 ³RDÑQWULFRÛ OH× ODÚ ñoaïn bieán tri3KDÛW7UÏ ³DÑLWUDQJ F u7KHÃ QDÚRODÚ ñoaïn bieán tri?&DÛF WKDPÓD× YÕQKYLHÅQEÔÓRDÑQWUØÚVDÄQYDÚ VLYÕQKYLHÅQEÔÓRDÑQWUØÚ7DÃWFDÝ SKLHÂQQD×RYÕQKYLHÅQEÔÓRDÑQWUØÚv Paøli susamaøhata1JX\HÄQÓRDÑQQDÚ\Paøli imasmiö ca-savióóaøòake kaøye bahiddhaø ca-sabbanimittesu ahaökaøra-mamaökaøra-maønaønusayaø susamuøhataø, ÖÝ WURQJ FDÛF WKDÄQ FDÄX KØ×X YÖÛL WKØÛF QDÚ\ YDÚ WURQJ WDÃW FDÝWØÖÛQJEHÄQQJRDÚLPDÚKRDÚQWRDÚQÓR DÑQWX\HÆWQJD×NLHÃQQJD×VÖÝNLHÃQYDÚPDÑQWXÚ\PLHÄQ

saùt, taïi gia laø ñôøi soáng heïp hoøi, laø choán traàn lao buïi baëm. Xuaát gia hoïc ñaïo laø ñôøi soáng roäng raõi bao la. Nay ta soáng ñôøi taïi gia bò xieàng xích quaán chaët, khoâng theå troïn ñôøi tònh tu phaïm haïnh. Vaäy ta haõy vöùt boû caùc taøi saûn nhoû vaø lôùn, töø giaõ thaân toäc ít hay nhieàu roài caïo boû raâu toùc, maëc aùo ca-sa, chí tín, lìa boû gia ñình, soáng khoâng gia ñình maø hoïc ñaïo. Naøy chö Hieàn! Sau ñoù, toâi vöùt boû taøi saûn nhoû vaø lôùn, töø giaõ thaân toäc ít hay nhieàu, roài caïo boû raâu toùc, maëc aùo ca-sa, lìa boû gia ñình, soáng khoâng gia

ñình maø hoïc ñaïo. “Naøy chö Hieàn! Sau khi toâi xuaát gia hoïc ñaïo, töø boû cuûa caûi hoï haøng roài, thoï laõnh caám giôùi maø Tyø-kheo phaûi tu taäp, thuû hoä Tuøng giaûi thoaùt, toâi laïi caån thaän thu nhieáp caùc oai nghi leã tieát, thaáy toäi nhoû nhieäm cuõng thöôøng oâm loøng lo sôï, nhôù kyõ ñieàu coát yeáu ñaõ hoïc. “Naøy chö Hieàn, toâi töø boû saùt sanh, xa lìa saùt sanh, xaû boû kieám gaäy, bieát hoå, bieát theïn, nuoâi loøng töø bi, laøm lôïi ích cho taát caû, cho ñeán loaøi coân truøng. Ñoái vôùi taâm saùt sanh, toâi ñaõ tònh töø. “Toâi töø boû laáy cuûa khoâng cho, traùnh xa laáy cuûa khoâng cho; chæ laáy cuûa ñaõ cho, thích cuûa ñaõ cho, thöôøng thích boá thí, vui veû khoâng caàu mong söï ñaùp laïi. Ñoái vôùi taâm öa laáy cuûa khoâng cho, toâi ñaõ tònh töø. “Naøy chö Hieàn, toâi töø boû söï phi phaïm haïnh, traùnh xa phi phaïm haïnh, sieâng naêng tu phaïm haïnh, tinh taán vôùi dieäu haïnh, thanh tònh khoâng oâ ueá, töø boû duïc voïng, döùt töø daâm duïc. Ñoái vôùi taâm phi phaïm haïnh, toâi ñaõ tònh töø. “Naøy chö Hieàn, toâi töø boû noùi laùo, traùnh xa noùi laùo, noùi ñieàu chaân thaät, öa ñieàu chaân thaät, döïa treân söï chaân thaät khoâng sai chaïy. Taát caû lôøi noùi cuûa toâi ñeàu ñaùng tin caäy, khoâng löøa doái theá gian. Ñoái vôùi taâm noùi laùo, toâi ñaõ döùt töø. “Naøy chö Hieàn, toâi töø boû noùi hai löôõi, traùnh xa noùi hai löôõi, tu haïnh khoâng noùi hai löôõi, khoâng phaù hoaïi ngöôøi khaùc, khoâng nghe lôøi ngöôøi naøy ñem noùi vôùi ngöôøi kia ñeå phaù hoaïi ngöôøi naøy, khoâng nghe lôøi ngöôøi kia ñem noùi vôùi ngöôøi naøy ñeå phaù hoaïi ngöôøi kia; ngöôøi ly giaùn toâi laøm cho hoøa hôïp, ngöôøi ñaõ soáng hoøa hôïp, toâi laøm cho hoï hoan hyû, khoâng chia phe ñaûng, khoâng thích phe ñaûng, khoâng khen ngôïi phe ñaûng. Ñoái vôùi taâm noùi hai löôõi, toâi ñaõ tònh töø. “Naøy chö Hieàn, toâi töø boû lôøi noùi thoâ aùc, traùnh xa lôøi noùi thoâ aùc, gioïng ñieäu thoâ bæ, lôùn tieáng, nghòch tai, ngöôøi nghe khoâng öa khoâng meán, khieán hoï khoå naõo khoâng ñònh taâm. Toâi ñoaïn töø lôøi noùi nhö vaäy. Neáu coù lôøi noùi eâm dòu, nheï nhaøng, thuaän tai, thoâng caûm ñeán taâm, laøm cho ngöôøi nghe vui veû, meán chuoäng, sung söôùng, tieáng noùi roõ raøng, khoâng laøm cho ngöôøi khaùc sôï, traùi laïi hoï ñöôïc ñònh taâm, toâi noùi lôøi noùi nhö vaäy. Ñoái vôùi taâm noùi lôøi ñoäc aùc, toâi ñaõ tònh töø. “Naøy chö Hieàn, toâi töø boû lôøi noùi theâu deät, traùnh xa lôøi noùi theâu deät, noùi ñuùng luùc, noùi chaân thaät, noùi ñuùng phaùp, noùi ñuùng nghóa, noùi veà tòch tónh, öa noùi veà tòch tónh, hôïp thôøi, hôïp lyù, kheùo daïy, kheùo la maéng. Ñoái vôùi taâm noùi theâu deät, toâi ñaõ tònh töø. “Naøy chö Hieàn, toâi töø boû buoân baùn, traùnh xa söï buoân baùn, xaû boû thoùi caân löôøng vaø ñaáu hoäc, cuõng khoâng nhaän haøng hoùa, khoâng cheøn eùp ngöôøi, khoâng mong gian laän, khoâng vì lôïi nhoû maø laán löôùt ngöôøi. Ñoái vôùi söï sinh hoaït buoân baùn, taâm toâi ñaõ tònh töø. “Naøy chö Hieàn, toâi töø boû khoâng nhaän ñaøn baø goùa, con gaùi thô, traùnh xa vieäc nhaän ñaøn baø goùa, con gaùi thô. Ñoái vôùi vieäc nhaän ñaøn baø goùa, con gaùi thô, taâm toâi ñaõ tònh töø. “Naøy chö Hieàn, toâi töø boû khoâng nhaän noâ tyø, traùnh xa vieäc nhaän noâ tyø. Ñoái vôùi vieäc nhaän noâ tyø, taâm toâi ñaõ tònh töø. “Naøy chö Hieàn, toâi töø boû khoâng nhaän voi, ngöïa, boø, deâ; traùnh xa vieäc nhaän voi, ngöïa, boø, deâ. Ñoái vôùi vieäc nhaän voi, ngöïa, traâu, deâ, taâm toâi ñaõ tònh töø.

“Naøy chö Hieàn, toâi töø boû khoâng nhaän gaø, heo; traùnh xa vieäc nhaän gaø, heo. Ñoái vôùi vieäc nhaän gaø, heo, taâm toâi ñaõ tònh tröø. “Naøy chö Hieàn, toâi töø boû khoâng nhaän ruoäng nöông, haøng quaùn; traùnh xa vieäc nhaän ruoäng nöông, haøng quaùn. Ñoái vôùi vieäc nhaän ruoäng nöông, haøng quaùn, taâm toâi ñaõ tònh tröø. “Naøy chö Hieàn, toâi töø boû khoâng nhaän luùa gioáng, luùa maïch, ñaäu; traùnh xa vieäc nhaän luùa gioáng, luùa maïch, ñaäu. Ñoái vôùi vieäc nhaän luùa gioáng, luùa maïch, ñaäu, taâm toâi ñaõ tònh tröø. “Naøy chö Hieàn, toâi töø boû röôïu, traùnh xa röôïu. Ñoái vôùi vieäc uoáng röôïu, taâm toâi ñaõ tònh tröø. “Naøy chö Hieàn, toâi töø boû khoâng duøng giöôøng cao, roäng lôùn; traùnh xa giöôøng cao, roäng lôùn. Ñoái vôùi vieäc duøng giöôøng cao, roäng lôùn, taâm toâi ñaõ tònh tröø. “Naøy chö Hieàn, toâi töø boû khoâng trang söùc voøng hoa, chuoãi ngoïc, höông lieäu, daàu thôm; traùnh xa khoâng trang söùc voøng hoa, ngoïc ngaø, höông thoa, phaán saùp. Ñoái vôùi vieäc trang söùc voøng hoa, chuoãi ngoïc, höông thoa, phaán saùp, taâm toâi ñaõ tònh tröø. “Naøy chö Hieàn, toâi töø boû khoâng ca muùa, xöôùng haùt vaø ñi xem nghe; traùnh xa söï ca muùa, xöôùng haùt vaø ñi xem nghe. Ñoái vôùi söï ca muùa, xöôùng haùt vaø ñi xem nghe, taâm toâi ñaõ tònh tröø. “Naøy chö Hieàn, toâi töø boû khoâng nhaän vaøng baïc, traùnh xa vieäc nhaän vaøng baïc. Ñoái vôùi vieäc nhaän vaøng baïc, taâm toâi ñaõ tònh tröø. “Naøy chö Hieàn, toâi töø boû söï aên quaù ngoï, traùnh xa söï aên quaù ngoï, aên ñuùng ngoï, khoâng aên ban ñeâm, khoâng aên phi thôøi, hoïc aên ñuùng thôøi. Ñoái vôùi söï aên quaù ngoï, taâm toâi ñaõ tònh tröø. “Naøy chö Hieàn, toâi ñaõ thaønh töïu Thaùnh giôùi naøy, thaân laïi tu haønh söï tri tuùc, aùo coát ñeå che thaân, aên coát ñuû ñeå nuoâi thaân. Toâi ñeán choã naøo mang theo y baùt, khoâng coù luyeán tieác, ví nhö chim nhaïn cuøng vôùi hai caùnh bay lieäng trong khoâng theo hai caùnh, toâi cuõng nhö vaäy. “Naøy chö Hieàn, toâi ñaõ thaønh töïu Thaùnh giôùi thaân naøy vaø cöïc tri tuùc, roài laïi thuû hoä caùc caên, thöôøng nieäm söï kheùp kín, nieäm töôûng muoán minh ñaït, thuû hoä nieäm taâm maø ñöôïc thaønh töïu, haèng muoán khôûi yù. Khi maét thaáy saéc, khoâng chaáp thuû saéc töôùng, khoâng ñaém saéc vò; vì söï phaãn traùnh14 maø thuû hoä caên con maét, trong taâm khoâng sanh tham lam, öu naõo, aùc baát thieän phaùp, vì thuù höôùng ñeán kia15, neân thuû hoä caên con maét. Cuõng vaäy, tai, muõi, löôõi, thaân, khi yù bieát phaùp khoâng chaáp thuû phaùp töôùng, khoâng ñaém phaùp vò; vì söï phaãn traùnh maø thuû hoä yù caên, trong taâm khoâng sanh tham lam, öu naõo, aùc baát thieän phaùp, vì thuù höôùng ñeán kia, neân thuû hoä yù caên. “Naøy chö Hieàn, toâi ñaõ thaønh töïu Thaùnh giôùi thaân naøy vaø cöïc tri tuùc, Thaùnh thuû hoä caùc caên, laïi bieát roõ chaân chaùnh söï ra vaøo, kheùo quaùn saùt phaân bieät söï co, duoãi, cuùi, ngöôùc, nghi dung chöõng chaïc, kheùo ñaép Taêng-giaø-leâ vaø mang caùc y baùt; ñi, ñöùng, naèm, ngoài, nguû, nghæ, noùi naêng thaûy ñeàu bieát roõ chaân chaùnh. “Naøy chö Hieàn, toâi ñaõ thaønh töïu Thaùnh giôùi thaân naøy vaø cöïc tri tuùc, vaø cuõng thaønh töïu Thaùnh thuû hoä caùc caên, chaân chaùnh bieát söï ra vaøo, roài laïi soáng coâ ñoäc taïi nôi xa vaéng, ôû trong röøng vaéng, trong röøng saâu, döôùi goác caây, nhöõng nôi troáng vaéng yeân tónh, söôøn non, ñoäng ñaù, ñaát troáng, luøm caây, hoaëc ñeán trong röøng, hoaëc giöõa baõi tha

ma. Toâi sau khi ôû trong röøng vaéng, hoaëc ñeán goác caây, nhöõng choã khoâng nhaøn yeân tónh, traûi ni-sö-ñaøn, ngoài

14 9ÔSKDÅQWUDÛQKFRÃYÎVØÑSKDÅQQRÆYDÚWUD
QKFD×LPaøli yatvaødhikaraòam enamgGRQJX\HÄQQKDÄQ JÎPDÚg7URQ
JEDÝQ+DÛQadhikaraòaQJX\HÄQQKDÄQÓØÖÑFKLHÇXODÚVØÑWUD
QKFD×L 15 7KXÛ KØÖÛQJEÈFRÃ Paøli (akusalaø
dhammaø) anvaøssaveyyö FDÛFSKDÛSEDÃWWKLHÆQ FRÛ WKHÇ
NKÖÝL OHÄQ WURÄLFKDÝ\YDÚRWDÄP

xeáp kieát giaø, chaùnh thaân chaùnh nguyeän, höôùng nieäm noäi taâm16, ñoaïn tröø taâm tham lam, khoâng coù naõo haïi, thaáy taøi vaät vaø caùc nhu duïng sinh soáng cuûa ngöôøi khaùc maø khoâng khôûi taâm tham lam muoán khieán veà mình. Toâi ñoái vôùi tham lam, taâm ñöôïc tònh tröø. Cuõng vaäy, ñoái vôùi saân nhueá, thuøy mieân, traïo hoái, ñoaïn tröø nghi hoaëc, ñoái vôùi caùc thieän phaùp khoâng coøn do döï. Toâi ñoái vôùi söï nghi hoaëc, taâm ñaõ tònh tröø. “Naøy chö Hieàn, toâi ñaõ ñoaïn tröø naêm trieàn caùi, nhöõng thöù laøm taâm oâ ueá, tueä yeáu keùm, ly duïc, ly aùc baát thieän phaùp, coù giaùc coù quaùn, coù hyû laïc do ly duïc sanh, cho ñeán, chöùng ñaéc Töù thieàn, thaønh töïu an truï. “Naøy chö Hieàn, toâi ñaõ ñaéc ñònh taâm nhö vaäy, thanh tònh khoâng oâ ueá, khoâng phieàn nhieät, nhu nhuyeán, an truù vöõng vaøng, ñöôïc baát ñoäng taâm, höôùng ñeán chöùng ngoä Trí laäu taän thoâng. Naøy chö Hieàn, toâi bieát nhö thaät raèng, ‘Ñaây laø Khoå’, bieát nhö thaät: ‘Ñaây laø Khoå taäp’, bieát nhö thaät: ‘Ñaây laø Khoå dieät’, vaø bieát nhö thaät: ‘Ñaây laø Khoå dieät ñaïo’. Bieát nhö thaät, ‘Ñaây laø laäu’, ‘Ñaây laø laäu taäp’, ‘Ñaây laø laäu dieät’, vaø ‘Ñaây laø laäu dieät ñaïo’. Bieát nhö vaäy, thaáy nhö vaäy, taâm giaûi thoaùt duïc laäu, taâm giaûi thoaùt höõu laäu vaø voâ minh laäu. Khi ñaõ giaûi thoaùt lieàn bieát mình ñaõ giaûi thoaùt vaø bieát moät caùch nhö thaät raèng, ‘Söï sanh ñaõ heát, phaïm haïnh ñaõ vöõng, ñieàu caàn laøm ñaõ laøm xong, khoâng coøn taùi sanh nöõa’. Naøy chö Hieàn, toâi bieát nhö vaäy, thaáy nhö vaäy ñoái vôùi beân trong thaân cuøng vôùi thöùc naøy vaø taát caû caùc töôùng beân ngoaøi, ngaõ, ngaõ taùc vaø keát söû maïn, thaûy ñeàu ñöôïc ñoaïn tri, nhoå tuyeät coäi goác cuûa chuùng, khoâng coøn taùi sanh nöõa’. Tyø-kheo ñaõ döùt saïch caùc laäu vaø töï bieát phaïm haïnh ñaõ vöõng aáy neân nhö phaùp maø ñaùp nhö vaäy. Caùc ngöôi sau khi nghe roài, neân khen ngôïi laø ñuùng vaø hoan hyû phuïng haønh. “Sau khi khen ngôïi laø ñuùng vaø hoan hyû phuïng haønh roài, neân noùi vôùi vò Tyø-kheo aáy nhö vaày, ‘Naøy Hieàn giaû, khi Hieàn giaû vöøa noùi, chuùng toâi ñaõ ñeïp loøng, ñaõ hoan hyû, nhöng chuùng toâi muoán theo Hieàn giaû ñeå taêng tieán caøng taêng tieán, mong caàu trí tueä vaø öùng ñoái bieän taøi. Vì vaäy chuùng toâi hoûi Hieàn giaû, roài laïi hoûi nöõa’.” Phaät thuyeát nhö vaäy, caùc Tyø-kheo nghe lôøi Phaät thuyeát, hoan hyû phuïng haønh.

16 Chaùnh thaân chaùnh nguyeän phaûn nieäm baát höôùng Paøli ujuö kaøyaö paòidhaøya, parimukhaö satiö

upaææhapetvaø,JLØ× WKDÄQQJD\WKDÜQJ GØÑQJFKDÛQKQLHÆPÓHÇ WUØÖÛFPDÍW7URQJEDÝQPaøli paòidhaøyauÓDÍWÓHÇvWURQJEDÝQ +DÛQKLHÇXODÚpaòidhaønauØÖÛFQJX\HÆQv

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.